

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКОЮ ПРАЦІ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

**Коваленко С.М., **Варвалюк К. І.*

**Національний фармацевтичний університет, м. Харків*

***ТОВ «Імпекс Фарм», м. Київ*

Вступ. Згідно з даними, що надає Міжнародна організація праці, в результаті нещасних випадків або професійних захворювань в даний час налічується більше ніж 2,78 мільйона смертей на рік, а кількість не смертельних травм і захворювань збільшилась до 374 млн. Наслідки від виробничих травм і хвороб позначаються як на роботодавцях, так і на економіці в цілому, приводячи до дострокового виходу співробітників на пенсію, відсутності персоналу і зростання страхових внесків.

Матеріали та методи. інформаційний, ретроспективний, засновані на дослідженні наукової літератури, матеріалів Інтернет – ресурсів і власних висновків.

Результати та їх обговорення. Один робітник вмирає кожні 15 секунд від нещасного випадку чи захворювання, пов'язаного з роботою. 6300 осіб щодня помирають внаслідок нещасних випадків на виробництві або пов'язаних із роботою захворювань, а це понад 2,3 мільйони смертей на рік. 317 мільйонів нещасних випадків щороку трапляється на роботі і більшість постраждалих більше не зможуть працювати. За статистикою в Україні кожен третій працівник працює в умовах, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормативам, а це близько 1,2 млн. зайнятих громадян. Тому постає важлива проблема в посиленні ролі менеджменту підприємств в забезпеченні здорових умов праці.

У наш час охорона праці перебуває на етапі значних перетворень. Поряд з відомими формами і методами управління отримують широке поширення нові моделі і принципи управління безпекою. На зміну сформованих традиційних форм і методів управління охороною праці в Україні приходить концепція менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці, що базується на міжнародно визнаному стандарті ДСТУ ISO 45001:2019 «Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці». Для менеджменту підприємств має бути характерне розуміння того, що збереження життя та здоров'я працівників відіграє важливу роль як суспільний чинник, оскільки, як відомо з практики, якими б вагомими не були трудові здобутки, вони не можуть компенсувати людині втраченого здоров'я, а тим більше життя. Мета системи менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці полягає у наданні організаціям основи для менеджменту ризиків і можливостей в області охорони та безпеки праці. Призначенням і очікуваним результатом цієї системи є запобігання пов'язаних з роботою травм і погіршення стану здоров'я працівників, а також забезпечення їх сприятливими для здоров'я робочими місцями. Тому для організації є критично важливим усувати небезпеки і мінімізувати ризики за допомогою результативних запобіжних та захисних заходів. Коли такі заходи реалізуються організацією за допомогою функціонування її системи менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці, вони покращують її показники діяльності у галузі в цілому.

Якщо вжити заходів по реагуванню на потенційні можливості для поліпшення показників діяльності в області охорони здоров'я та безпеки праці якомога раніше, система менеджменту, заснована на виконанні вимог ДСТУ ISO 45001:2019 може бути найбільш ефективною. Для того щоб вище керівництво підприємства зрозуміло всю повноту відповідальності не тільки за безпеку виробничого процесу, але і за здоров'я своїх працівників воно має націлити свою діяльність в напрямку впровадження та підтримання нормативної документації, в якій потрібно прописати детальний порядок системи управління охороною здоров'я та безпекою праці.

Отже, впровадження системи управління професійною безпекою та здоров'ям за допомогою стандарту ДСТУ ISO 45001:2019 дозволить працівникам відчувати, що їхні потреби щодо професійної безпеки враховуються, знизить ризики виникнення нещасних випадків, аварій та аварійних ситуацій, тим самим скоротивши витрати організацій.